

Bijlage 1. Beleidskader

B1.1. Inleiding

In hoofdstuk 2 is een samenvatting gegeven van het relevante rijks-, provinciale- en (inter)gemeentelijk ruimtelijk beleid die een kader vormen bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. In deze bijlage wordt specifiek ingegaan op de verschillende beleidsstukken.

B1.2. Nationaal ruimtelijk beleid

Het ruimtelijk beleid is op rijksniveau vastgelegd in de Nota Ruimte. Hoofddoelstelling van deze nota is om ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies. Het beperkte oppervlak dat Nederland ter beschikking staat maakt het nodig dit op een efficiënte en duurzame wijze te doen en niet alleen in kwantitatieve, maar ook in kwalitatieve zin vorm te geven. Meer specifiek richt het beleid zich onder andere op:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid.

Doelstellingen voor het ruimtelijk beleid, die van belang zijn voor het landelijk gebied, zijn: ontwikkeling van natuur- en cultuurhistorische waarde en ontwikkeling van landschappelijke kwaliteit. De vitaliteit van het platteland wil het Rijk versterken door ruimte te bieden voor hergebruik van bebouwing en voor nieuwbouw in het buitengebied, door vergroting van toeristische-recreatieve mogelijkheden en door een duurzame en vitale landbouw. Vitale landbouw betekent onder andere bundeling van niet-grondgebonden landbouw en meer mogelijkheden voor een verbrede bedrijfsvoering.

De Nota Ruimte gaat meer dan voorheen uit van het motto "decentraal wat kan, centraal wat moet". Gebiedsgerichte, integrale ontwikkeling waarin alle betrokkenen participeren wordt ondersteund. Hiermee wordt meer verantwoordelijkheid gelegd bij de provincie en gemeenten om te sturen in de ruimtelijke ordening.

In de Nota Ruimte is aangegeven dat het restrictieve Groene Hartbeleid min of meer wordt losgelaten. Het plangebied is gelegen in het Groene Hart dat is aangewezen als nationaal landschap. Het bestaat uit drie met elkaar samenhangende delen: het Hollands-Utrechts veenweidegebied, de "waarden" en de plassen, met elk hun eigen kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten van het Hollands-Utrechts veenweidegebied zijn de grote mate van openheid, de strokenverkaveling met een hoog percentage water/land en het veenweidekarakter. Binnen nationale landschappen zijn ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk, mits de kernkwalitei-

teiten van het landschap worden behouden of worden versterkt ("ja, mits"-regime). Binnen nationale landschappen is ruimte voor ten hoogste de eigen bevolkingsgroei (migratiesaldo nul) en ruimte voor de aanwezige regionale en lokale bedrijvigheid. Provincies en gemeenten maken afspraken over aard en omvang van locaties. Grootschalige verstedelijking, bedrijventerreinen, glastuinbouwlocaties en infrastructuur zijn in beginsel niet toegestaan.

Ontwikkelingsprogramma Groene Hart

Met het Ontwikkelingsprogramma zetten de drie provincies Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland lijnen uit voor de ontwikkeling van dit gebied. Doel is om het Groene Hart te ontwikkelen als een landschappelijk mooi, ecologisch waardevol en economisch vitaal gebied. Landschappelijke, sociaaleconomische en toeristisch-recreatieve functies van het Groene Hart stellen ieder hun eigen eisen aan die ontwikkeling. Bijzondere aandacht heeft de positie van de boeren. Zij spelen van oudsher een belangrijke rol in het openhouden van het landschap. Agrarisch ondernemerschap zal van groot belang blijven bij bestaande en ook bij nieuwe vormen van landgebruik. De provincies vinden vier zaken belangrijk voor de toekomst van het Groene Hart en willen daar vooral aan werken:

1. het Groene Hart nationaal en internationaal op de kaart;
2. Groene Hart-kwaliteit bij wonen en werken;
3. transitie van de veenweidegebieden;
4. een nieuwe toekomst voor de droogmakerijen.

Voor elk van deze accenten zijn iconen benoemd: concrete projecten waarmee de drie betrokken provincies (Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland) al op korte termijn aan de slag gaan met tijd, geld en bestuurlijke aandacht. De iconen laten de gewenste kwaliteit van het gebied zien; ze bepalen de standaard voor toekomstige ontwikkelingen in het Groene Hart. In totaal zijn er tien iconen.

Het Groene Hart nationaal en internationaal op de kaart:

1. organisatie voor merk en marketing;
2. recreatief routenetwerk.

Groene Hart-kwaliteit bij wonen en werken:

3. de Groene Uitweg;
4. venster Bodegraven-Woerden;
5. Oude Rijnzone.

Transitie van veenweidegebieden:

6. natte as;
7. De Venen;
8. Krimpenerwaard.

Een nieuwe toekomst voor droogmakerijen:

9. Horstermeerpolder;
10. Goot-Mijdrecht Noord.

Het Uitvoeringsprogramma 2007 en 2013, het Groene Harticoon van Nederland heeft als uitgangspunt de Nota Ruimte, waarin het Groene Hart is aangewezen als Nationaal Landschap. Daaraan wordt een beleid gekoppeld dat stelt: "Landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten van Nationale Landschappen moeten behouden blijven, duurzaam beheerd en waar mogelijk versterkt worden. In samenhang hiermee zal de toeristisch-recreatieve betekenis moeten toenemen. Binnen Nationale Landschappen is daarom "behoud door ontwikkeling" het uitgangspunt voor het ruimtelijk beleid."

Nota Belvédère, Ministerie van OCW, LNV, VROM en VenW

Deze nota geeft de visie van het kabinet weer op de wijze waarop met de cultuurhistorische kwaliteiten bij de toekomstige inrichting van Nederland moet worden omgegaan. Tevens wordt aangegeven welke maatregelen daartoe moeten en kunnen worden getroffen. Belvédère geeft vooralsnog geen eigen (bindend) beleid aan, maar moet doorwerken op de andere beleidsvelden.

Voor het plangebied is het Belvédèregebied "Zoeterwoude - Weipoort" van belang. Voorgesteld wordt de cultuurhistorische identiteit van dit gebied in stand te houden door de aanwezige waarden te beschermen in streek- en bestemmingsplannen.

Volgens de Nota Belvédère heeft het gebied Zoeterwoude archeologische en historisch geografische basiswaarden. De nota vraagt aandacht voor:

- beeldkwaliteitplan Zoeterwoude uitbreiden voor het buitengebied;
- kwaliteit bewaken bij sluipende ontwikkelingen die het totale landschapsbeeld aantasten;
- eventuele verstedelijking inpassen in cultuurhistorische structuren.

B1.3. Provinciaal ruimtelijk beleid

Streekplan Zuid-Holland West (2003)

Het landelijk gebied van Zoeterwoude maakt deel uit van het streekplangebied Zuid-Holland West. Het Streekplan geeft het beleid aan op het gebied van ruimtelijke ordening tot aan de planhorizon 2015.

De Groenblauwe Slinger is het deelgebied waar het landelijk gebied van Zoeterwoude onderdeel van uitmaakt. De Groenblauwe Slinger is een aaneengesloten open, voornamelijk agrarisch cultuurlandschap tussen het stedelijk gebied van de agglomeraties van Rotterdam, Den Haag en Leiden. De gehele Groenblauwe Slinger is in het streekplan als regionaal park opgenomen en vormt een groene verbinding met het Groene Hart en de Noordzeekust.

Landbouw

Agrarische bedrijvigheid is direct en indirect van groot belang voor Zuid-Holland West; direct vanuit het aspect van economie en werkgelegenheid; indirect vanuit aspecten van cultuurhistorie, landschappelijke kwaliteit, waterbeheer, toerisme en recreatie. Het beleid is gericht op synergie. De Groenblauwe Slinger is op de streekplankaart grotendeels aangeduid als agrarisch gebied-plus. Verder zet de provincie in het gebied een sectoraal stimuleringsbeleid voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer in, met specifieke inzet van het "beheer-plus"-instrumentarium in "veen-plus"-gebieden en in gebieden met weidevogelpopulaties.

De grondgebonden landbouw is van economisch belang en een belangrijke drager van de ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten in Zuid-Holland West. Deze sector staat economisch echter onder druk. De provincie wil de sector bijstaan vooral om het agrarisch landschap te behouden. Daartoe wordt de sector de gelegenheid geboden haar economisch draagvlak te verbreden en tot schaalvergroting te komen. Concreet gaat het om verbreden van de grondgebonden landbouw naar natuur-, landschaps- en/of waterbeheer. Ook recreatie, zorgdiensten en andere aan de stad gerelateerde nevenactiviteiten behoren tot de mogelijkheden.

Glastuinbouw

Het glastuinbouwgebied bij Stompwijk blijft gehandhaafd. Het verspreid gelegen glas in die omgeving zal worden gesaneerd, waarbij enkele bedrijven hun activiteiten zullen kunnen voortzetten in het glastuinbouwconcentratiegebied, dat daartoe beperkt kan worden uitge-

breid. Voor de daadwerkelijk te saneren bedrijven kan mogelijk de Ruimte-voor-Ruimtebenadering worden toegepast.

Recreatie en landbouw

Het accent in de ruimtelijke ontwikkeling ligt op de versterking van de recreatieve functie gekoppeld aan het handhaven en versterken van de aanwezige natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het gebied. Om de kwaliteiten van het landschap ook in de toekomst te behouden, is er een belangrijke rol weggelegd voor de grondgebonden veehouderij. Daartoe worden mogelijkheden geschapen voor verbreding van de landbouwfunctie in de sfeer van agrotourisme en zorglandbouw. Kleinschalige (verblijfs)recreatieve voorzieningen zijn in dit kader mogelijk.

Ter vergroting van de recreatieve belevingsmogelijkheden zal de toegankelijkheid van het gebied worden verbeterd. Daarnaast zullen de recreatieve infrastructuur, de kwaliteit en het aantal recreatieve voorzieningen – ook in het agrarisch gebied – moeten worden verbeterd.

Natuur

De Groenblauwe Slinger kent een grote mate van openheid. In het gebied komen natuurwaarden voor zoals omvangrijke weidevogelpopulaties en bijzondere sloot- en oevervegetaties. Een en ander is veelal gerelateerd aan het agrarisch gebruik.

Cultuurhistorie en archeologie

Het gebied ten zuiden van de Oude Rijn valt vrijwel geheel onder het Belvédèregebied Zoeterwoude/Stompwijk. De cultuurhistorische waarden in dit gebied bestaan in grote lijnen uit de verkavelingspatronen, de ruimtelijke kwaliteit in de bebouwingsstroken en de kernen, de kerkenpaden en de molendriegang van Leidschendam.

Verkeer

De provincie wil het openbaar vervoer in Zuid-Holland West versterken en pleit in dat verband voor aanleg van de RijnGouweLijn tussen Gouda, Alphen aan den Rijn, Leiden, Katwijk en Noordwijk. Om aanleg ruimtelijk mogelijk te maken, wordt in het gebied van de Groenblauwe Slinger ruimte gereserveerd voor het tweesporig maken van de spoorlijn tussen Leiden en Alphen aan den Rijn.

De A4 zal tussen Leiden en Burgerveen worden verbreed van 2x2 naar 2x3 rijstroken.

Windenergie

Langs de N11 vanaf de A4 tot aan de oostelijke gemeentegrens van Zoeterwoude ter hoogte van de bedrijventerreinen Grote en Barre Polder (naast het terrein Groenendijk) bevindt zich een studielocatie voor windturbines. Deze lijnopstelling ligt langs een rijksweg en spoorlijn in combinatie met bedrijventerreinen. Deze locatie dient in samenhang te worden gezien met de gewenste opstelling van windturbines langs de A4 bij Papemeer en wat betreft de vormgeving met een mogelijke opstelling van windturbines langs de N11 aan de oostzijde van gemeente Rijnwoude (streekplangebied Oost).

Regels-voor-Ruimte, 8 maart 2005, provincie Zuid Holland

Op 8 maart 2005 hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de nota Regels-voor-Ruimte vastgesteld. Deze nota vormt samen met het streekplan het belangrijkste toetsingskader voor ruimtelijke plannen. De nota Regels-voor-Ruimte vervangt de Nota Planbeoordeling 2002. In het kader van "Decentraal wat decentraal kan en centraal wat centraal moet", is een aantal regels geschrapt zodat gemeenten meer ruimte krijgen voor een eigen invulling van het ruimtelijk beleid.

Economie, mobiliteit en samenleving

Belangrijke speerpunten van het provinciale beleid in de sfeer van de ruimtelijke ordening zijn dan ook het knopen- en locatiebeleid, infrastructuur en het beheer van de ruimte voor wonen en werken. De provincie richt zich daarbij met name op een efficiënt gebruik van de ruimte voor deze functies, die in de streekplannen zijn aangegeven als stads- en dorpsgebied en de bedrijventerreinen.

Landelijk gebied

Het landelijk gebied wordt gekenmerkt door een toenemende multifunctionaliteit. Waar voorheen de agrarische sector de drager was van het landelijk gebied, zijn het in toenemende mate ook niet-agrarische functies, waaronder recreatie, natuur en niet-agrarische bedrijvigheid, die het beeld van het landelijk gebied bepalen. Dit kan in de praktijk leiden tot verrommeling van het landschap.

Milieu

Het provinciaal milieubeleid is erop gericht om te komen tot een integrale verbetering van de leefomgevingskwaliteit, door een vroegtijdige integratie van milieukwaliteit in ruimtelijke planvormingsprocessen.

Water

De klimaatverandering, de bodemdaling en de zeespiegelstijging zijn aanleiding voor het optimaliseren van het waterbelang in de ruimtelijke ordening. Om te waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij ruimtelijke planvorming is een watertoets wettelijk verplicht gesteld.

Cultureel erfgoed

Het cultureel erfgoed van de provincie vormt een belangrijke drager van de kwaliteit van de leefomgeving. Instandhouding hiervan draagt bij aan versterking van deze kwaliteit. Voorop staat daarbij de inpassing en het gebruiken van cultureel erfgoed als uitgangspunt bij planvorming en ontwerp voor ruimtelijke plannen.

Ruimte voor Ruimte (2005)

Op 17 september 2003 is door Provinciale Staten van Zuid-Holland de nota "Ruimte voor Ruimte in Zuid-Holland" vastgesteld. Doel van de regeling is om het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied door de sloop van (agrarische) bedrijfsgebouwen en kassen die niet in het landelijk gebied passen en de landschappelijke kwaliteit tenietdoen.

In 2005 is het gebruik van de regeling geëvalueerd, naar aanleiding waarvan de regeling op onderdelen is aangepast. De regeling "Ruimte voor Ruimte" maakt onderdeel uit van de nota "Regels voor Ruimte".

Op basis van de nieuwe regeling Ruimte voor Ruimte mogen ter compensatie van de sloop van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, niet-agrarische bedrijfsgebouwen of kassen (verspreid liggende kassen buiten de concentratiegebieden voor glastuinbouw, met uitzondering van "papieren glas"), onder voorwaarden één of meerdere burgerwoningen worden gebouwd. Papieren glas betreft in het bestemmingsplan toegekende "rechten" om kassen te mogen realiseren waarvan evenwel nog geen gebruik is gemaakt.

Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- nieuwbouw mag alleen plaatsvinden indien de ruimtelijke kwaliteit van het gebied verbetert en geen aantasting plaatsvindt van bestaande of te ontwikkelen bijzondere waarden (landschappelijke, natuurwetenschappelijke of cultuurhistorische waarden) op het perceel of in de directe omgeving daarvan;
- indien agrarische bedrijfsbebouwing wordt gesloopt, dient te worden aangetoond dat de agrarische functie niet meer vervuld kan worden;
- voor de sloop van iedere 1.000 m² bedrijfsbebouwing of 5.000 m² kassen kan één woning worden teruggebouwd met een maximum van drie woningen;
- karakteristieke en cultuurhistorische waardevolle bebouwing mag niet worden gesloopt;
- de bestaande bedrijfswoning mag worden omgezet naar een burgerwoning;
- indien sprake is van sloop op meerdere percelen, dient per perceel minimaal 250 m² bedrijfsbebouwing of 1.000 m² kassen te worden gesloopt;
- voor de maximale inhoud van de compensatiewoning gelden in kwetsbaar agrarisch gebied beperkingen op grond van het provinciale beleid; in het overige agrarisch gebied gelden eventueel beperkingen op grond van gemeentelijk beleid, waarbij als ondergrens een percentage geldt van ontstening van per saldo 90% dan wel ontglazing van per saldo 98%; de inhoudsmaat wordt bepaald door een glijdende schaal, dat wil zeggen dat indien meer dan 1.000 m² (steen) of 5.000 m² (glas) wordt gesloopt, de woning evenredig groter mag zijn;
- uitgangspunt is dat alle bedrijfsbebouwing op het perceel gesloopt wordt;
- bij sloop van voormalige agrarische bedrijfsbebouwing (niet zijnde kassen) dient te worden aangetoond dat de agrarische functie niet meer kan worden vervuld;
- de regeling is van toepassing op gebouwen die zijn opgericht voor de peildatum van 1 januari 2003;
- de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven in de omgeving mogen niet onevenredig worden belemmerd;
- de provincie verleent uitsluitend medewerking in het kader van een herziening van een bestemmingsplan (partiële herziening dan wel planwijziging ex artikel 11 WRO).

Het verzoek om toepassing van de Ruimte-voor-Ruimteregeling wordt ter toetsing voorgelegd aan de agrarisch deskundige, aan de natuur- en landschapsdeskundige en aan de milieudeskundige.

Verordening stiltegebieden, provincie Zuid-Holland, augustus 1991

Binnen de gemeente Zoeterwoude ligt het "Stiltegebied tussen Zoetermeer en Leiden, deelgebied 1". Dit bestaat uit de Drooggemaakte Geer- en Kleine Blankaardpolder, Westbroekpolder, Oostbroekpolder, het westelijk deel van de Gelderwoudse Polder.

Nota zorg in het buitengebied, provincie Zuid-Holland, 2005

Voor zorg als nevenactiviteit van de boer (zorgboerderij), zijn recent de mogelijkheden verruimd. Er mag op een zorgboerderij gebouwd worden, mits het binnen het agrarisch bouwperceel plaatsvindt en geen negatieve effecten ontstaan voor agrarische bedrijfsvoering van omliggende bedrijven en voor de verkeersafwikkeling. Een van de randvoorwaarden is dat "vernieuwbouw" een streekeigen karakter heeft.

B1.4. Regionaal ruimtelijk beleid

Uitvoeringsprogramma Land van Wijk en Wouden 2003-2007

De gebiedscommissie Wijk en Wouden is in 1999 opgericht om richting te geven aan een proces van gebiedsgerichte vernieuwing en ontwikkeling. Achtergrond hiervoor vormde de toenemende verstedelijkingsdruk, een verslechterende economische positie van de grondge-

bonden landbouw en een veranderende verhouding tussen stad en platteland. Vertegenwoordigers van het lokale (boeren)bedrijfsleven werken in de gebiedscommissie samen met lokale en regionale bestuurders. De gebiedscommissie heeft haar algemene visie op de ontwikkeling van het Land van Wijk en Wouden vastgelegd in de "Integrale gebiedsvisie Land van Wijk en Wouden" (2001). Deze visie is verder uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma 2003 - 2007 van het Land van Wijk en Wouden.

Het uitvoeringsprogramma is erop gericht de identiteit van het landschap te versterken, de stedelijke uitloopfunctie beter te faciliteren en de relatie tussen stad en land te verbeteren.

Dit programma noemt enkele concrete doelen die in 2007 behaald moeten zijn:

- behoud en verbetering van openheid en zichtlijnen;
- het gebied beter toegankelijk maken vanuit de steden Leiden, Alphen en Zoetermeer;
- de multifunctionele verbindingen door het gebied moeten verbeterd en ontwikkeld worden;
- de natuurwaarden moeten zijn toegenomen;
- de bebouwing in het buitengebied moet beter aansluiten bij het landschap;
- het waterbergend vermogen moet zijn vergroot;

Het programma noemt tevens enkele ruimtelijke projecten waarmee deze doelen behaald moeten worden. Dit zijn onder andere:

- watervoorraadbeheer door de landbouw;
- bouwen in streekstijl;
- project Groen Blauw lint langs steilrand;
- project recreatieve toegankelijkheid omgeving Leiden;
- project agrarische natuurscan;
- project Tijdnood in de polder, pilot groene diensten;
- project Inrichtingsplan Molenpad;
- project Wandelpad Grote Polder (Molenpad-Nieuwe Weg).

Om de kwaliteitsverbetering van het Land van Wijk en Wouden ook handen en voeten te geven is een goede strategie vereist, waarin de doorwerking en uitvoering van de operationele doelen uit dit uitvoeringsprogramma centraal staan. Deze strategie bevat de volgende elementen:

- het voortzetten en verder uitbouwen van de bestaande samenwerking;
- het afstemmen van de doelen en projecten van het project Land van Wijk en Wouden met allerlei bestaande plannen en kaders zoals streek- en bestemmingsplannen;
- het ondernemen van eigen initiatief en het zoeken naar coalities ter uitvoering van projecten die bijdragen aan de gestelde operationele doelen;
- het verbeteren en ontwikkelen van juridisch en financieel instrumentarium, dat op het gebied toegesneden is.

De gebiedscommissie functioneert momenteel als overlegorgaan en heeft geen juridische status. Deze organisatievorm sluit goed aan bij de beschreven strategie van doorwerking en uitvoering.

Landschapsbeleidsplan Leidse regio 2001

In het Samenwerkingsorgaan Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting Leidse Regio zitten naast de gemeente Zoeterwoude de gemeenten Alkemade, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Voorschoten. Met het opstellen van het Landschapsplan Leidse Regio streeft het Samenwerkingsorgaan naar een gezamenlijk beleidskader voor een integrale en duurzame ontwikkeling van het landelijk en stedelijk gebied.

De visie van het landschapsbeleidsplan stelt water en groen als sturende principes bij de ruimtelijke ontwikkelingen in de Leidse Regio. Ontwikkeling van bestaande en nieuwe functies moeten gebaseerd worden op de draagkracht van het watersysteem, de bodem en de kwaliteit van de groene ruimte. Het landschapsplan is gebaseerd op de bescherming van zogenaamde "parels" en "lijsten". De bijzondere gebieden met landschappelijke en cultuurhistorische waarde (de parels) worden beschermd en behouden. Dit wordt bereikt door in de randen (de lijsten) te investeren in een groene duurzame inrichting. Daarnaast zijn er de ontwikkelingsgebieden waar gestreefd wordt naar landschapsvernieuwing en waar er ruimte is voor nieuwe ontwikkelingen zoals landbouw en verstedelijking. Een van de parels is het landschap van Zoeterwoude en Weipoort. Relevante lijsten zijn onder andere de stadsrand van Leiden, de grens tussen Zoeterwoude en Hazerswoude-Dorp en de overgang naar de Oude Rijnzone. Om de economische waarde van het gebied te versterken wordt er ingezet op recreatie en toerisme zoals agrotourisme in Weipoort en op verbreding en verdieping van de landbouw. Rond Zoeterwoude ziet men kansen in hoogwaardige melkveehouderijen met neveninkomsten uit recreatie en zorglandbouw.

De volgende projecten worden benoemd:

- regionaal overzicht opbouwen van projecten op het gebied van natuur landschap recreatie en toerisme;
- ontwikkeling regionaal groenfonds; ten behoeve van financiering van projecten; overgang veenweidegebied en droogmakerijen inrichten en beheren;
- toekomst waterbeheer uitwerken, maatregelen en effecten;
- op peil houden productieomstandigheden agrarische structuur;
- toeristisch en recreatief transferium N11.

Raamplan Herinrichting Leidschendam, 1^e Uitvoeringsmodule, Dienst Landelijk Gebied, oktober 2004

In het landinrichtingsgebied Leidschendam werkt een Landinrichtingscommissie sinds enige jaren aan nieuwe natuur en een versterking van de recreatie en waterhuishouding. De planvorming voor dit gebied is aangepast aan de ambities van de Groenblauwe Slinger. Deze ambities leggen meer nadruk op recreatieve verbindingen, natuur en waterberging dan de oorspronkelijke ideeën aangaven.

Het Raamplan geeft in hoofdlijnen aan hoe de Landinrichtingscommissie het gebied in samenwerking met andere instanties wil gaan inrichten. De realisatie van het Raamplan wordt nader uitgewerkt in inrichtingsplannen en door middel van uitvoeringsmodules worden de bijbehorende financiën verplicht.

In het Raamplan worden de volgende maatregelen voorgesteld welke betrekking hebben op gronden die op of nabij Zoeterwouds grondgebied liggen:

- realiseren van een ecologische verbinding (deel van de Groenblauwe Slinger) langs steilrand in de Gelderwoudse Polder;
- aanleggen van een vrijliggend fietspad langs de Geerweg en deze verbinden met een bestaand fietspad door de Zwet- en Groote Blankaardpolder door een fietsbrug over de Ommedijkse Wetering;
- aanleggen van wandelpad langs steilrand (in de Gelderwoudse Polder) en voetbrug over Benthuizenervaart;
- maken van een trekpuntje voor voetgangers en fietsers over de Noord Aa, voor een verbinding tussen de Weipoortseweg en de Geerweg.

Milieubeleidsplan 2003-2010

De gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude, Teylingen en Rijnwoude hebben een gezamenlijk milieubeleidsplan. Een drietal speerpunten voor het milieubeleid voor de komende jaren zijn "klimaatbeleid en energiebesparing", "streven naar het optimale" en "integratie van milieu in ander beleid".

Klimaatbeleid en energiebesparing: De gemeente wil voldoen aan de Kyoto-verplichtingen. Het klimaatbeleid is vooral gericht op het beperken van de vraag naar energie, het omschakelen naar duurzame energie en het zuinig gebruiken van energie. Hiermee heeft het klimaatbeleid onder meer invloed op beleid ten aanzien van verkeer en vervoer, woningbouw en gebouwenbeheer.

Streven naar het optimale: Een goede milieukwaliteit is een belangrijke randvoorwaarde voor het leefbaar houden van de regio. Binnen het beleid ten aanzien van de lokale milieukwaliteit wordt daarom op meerdere plekken het streven naar een optimale milieukwaliteit verwoord.

Integratie van milieu in ander beleid: Milieuaspecten zijn steeds meer geïntegreerd in het gemeentelijk beleid. Ruimtelijke en economische keuzes zijn vaak bepalend voor de lokale milieukwaliteit, voor het behoud van landschappelijke en ecologische waarden en voor de duurzaamheid van de regio in zijn geheel.

Duurzame stedenbouw

Duurzame stedenbouw is vooral het inspelen op de kansen van de nieuwe bouwlocatie. Juist door in een vroegtijdig stadium aandacht te besteden aan de specifieke kenmerken en mogelijkheden van de bouwlocatie kan ervoor gezorgd worden dat er een aantrekkelijke woon- en voorzieningomgeving ontstaat. De gemeente Zoeterwoude hanteert hiertoe het Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw (RBDS). In het RBDS staat het beleid van gemeente Leiden voor duurzame stedenbouw. Dit instrument is bedoeld om de milieuambities en andere duurzaamheidsaspecten een volwaardige plaats te geven in de ontwikkeling van ruimtelijke plannen voor gebieden > 1 ha. Duurzaamheid is hierbij ruim gedefinieerd als "People, Planet, Profit" (PPP). Dit betekent dat naast ambities op het gebied van milieu ook maatschappelijke/sociale en economische ambities een plek hebben gekregen in het beleid. Een ambitietabel maakt deel uit van het RBDS.

DuBoPlus-Richtlijn

De gemeente Zoeterwoude hanteert als uitgangspunt bij bouwprojecten [woningbouw, utiliteitsbouw en de grond-, weg- en waterbouw voor zowel nieuwbouw als beheer (renovatie)] de Regionale DuBoPlus Richtlijn 2008¹⁾ als duurzaam bouwen-maatlat. De nagestreefde kwaliteit en duurzaamheid van het project dienen op basis van een overeenkomst tussen de gemeente en de ontwikkelaar geborgd te worden.

Voor de woning- en utiliteitsbouw worden de duurzame prestaties berekend met het instrument de GPR-Gebouw en de resultaten gepresenteerd in een schoolcijfer (1 -10). Een 7 is de regionale norm.

Voor de grond-, weg- en waterbouw geldt een maatregelenchecklist met vaste- (altijd doen) en keuzemaatregelen. Aan de hand van deze maatregelenchecklist wordt de projectambitie samengesteld, geconcretiseerd en getoetst.

Klimaatprogramma

In 2008 heeft de gemeente Zoeterwoude in samenwerking met de Milieudienst het Plan van aanpak regionaal Klimaatprogramma 2008-2012 Holland Rijnland en Rijnstreek vastgesteld.

1) Na vaststelling volgens planning in 2009; anders DUBOplus pakket

Voor het Klimaatprogramma Holland Rijnland en Rijnstreek wordt de klimaatambitie van het kabinet als uitgangspunt genomen. In de CO₂-kansenkaart is berekend, dat de kabinetsambitie een concrete CO₂-reductiedoelstelling van 600 kiloton in 2030 voor onze regio betekent.

Dit klimaatbeleid is breed opgezet en bestrijkt onder meer de volgende doelgroepen: "Woningen"; "Duurzame energieproductie"; "Bouwers en projectontwikkelaars" en "Mobiliteit". Dit programma kent onder meer een relatie met ruimtelijke ordening, doordat bij ontwikkelingen vanaf 50 woningen de kansen voor CO₂-reductie in aanmerking genomen dienen te worden en vanaf 200 woningen een energievisie ontwikkeld dient te worden. Doel hierbij is om te komen tot 18-100% reductie van de CO₂-uitstoot, afhankelijk van de schaal van de ruimtelijke ontwikkeling.

B1.5. Gemeentelijk ruimtelijk beleid

Beeldkwaliteitsplan Zoeterwoude, een inventarisatie van de belangrijkste karakteristieken; gemeente Zoeterwoude, 2001

Het beeldkwaliteitsplan gaat uit van een indeling in aandachtsgebieden waarbij vooral de bebouwde kernen een grote rol spelen. Zoeterwoude is onderverdeeld in de gebieden Zoeterwoude Dorp, consolidatiegebied (de linten), ontwikkelingsgebied (industriegebied) en regulier beleidsgebied.

Uit het plan komt naar voren dat de interactie tussen het stedelijk en landschappelijk weefsel van belang is. Dit blijkt uit de aanwezige zichtlijnen maar ook bijvoorbeeld uit de constatering dat het aanzien van de wetering zeer bepalend is voor het beeld van de Noordbuurtseweg, het Watertje en de Zuidbuurtseweg. Dit geldt ook voor de vormgeving van de weg die samen met de wetering een eenheid kan vormen.

Over Westeindseweg wordt geconstateerd dat de transparantie van het lint en de kwaliteit van de bebouwing beeldbepalend zijn. Dit betekent dat nieuwe gebouwen (die soms op een kavel mogen worden gebouwd) moeilijk inpasbaar zijn. Terugliggende situering wordt in zo'n geval aanbevolen.

Kenmerkend voor de Weipoortse Weg is dat er een grote diversiteit is in het lint ten zuiden van de Nieuwe Weg. Er zijn vele verrassende plekken. Dit biedt volgens het Beeldkwaliteitsplan redelijk ruime marges voor nieuwe ontwikkelingen. De balans tussen bebouwing en groen is een aandachtspunt.

Het lint van Gelderswoude wordt gekenmerkt door het zeer landelijke karakter. Hier moet voorzichtig worden omgegaan met nieuwe stedelijke invloeden.

Toekomstbepaling Zoeterwoude (25 april 2002)

Het ruimtelijk beleid van de gemeente Zoeterwoude is al lange tijd gericht op behoud van het groene karakter en tegen verdere verstedelijking: "Zoeterwoude, weids, groen en ondernemend". In het verlengde van diverse beleidsnota's over dit onderwerp is in 2002 de nota Toekomstbepaling Zoeterwoude vastgesteld.

Als algemeen uitgangspunt voor het ruimtelijk beleid kiest de gemeente voor "groen". Dit betekent behoud van de bestaande ruimtelijke kwaliteit en de daarmee samenhangende landschappelijke waarden in de gemeente en met name de open veenweidegebieden. Daarbij past ook het bieden van ruimte voor recreatie aan bezoekers uit het omliggend stedelijke gebied.

De gemeente wil haar positie als Groene Hartgemeente verstevigen en de functie van het buitengebied als (extensief) recreatiegebied voor de inwoners van de omliggende Leidse en Haagse regio versterken. Zoeterwoude wil haar landelijke, groene en dorps karakter graag behouden. Een verdere verstedelijking van het Groene Hart buiten de bebouwingscontour is ongewenst. Het verbeteren van de structuur van de dorpskern is een belangrijke ruimtelijke opgave. Zoeterwoude wil de mogelijkheden benutten om functies in het groene buitengebied te versterken. De relatie tussen de historische lintbebouwing en het daarachter gelegen veenweidegebied dient te worden gewaarborgd.

De Welstandsnota Zoeterwoude (1 juli 2004)

De Welstandsnota vormt het beleidskader voor diverse architectonische en inrichtingsplannen en is het toetsingskader voor de Welstandcommissie. Bovendien kan het als referentiekader dienen voor particuliere initiatieven. Om te komen tot inhoudelijke uitspraken over de gewenste beeldkwaliteit in Zoeterwoude zijn, op basis van inventarisatie en waardering van ruimtelijke karakteristieken en eigenschappen, beleidsuitgangspunten met betrekking tot beeldkwaliteit geformuleerd.

Binnen de gemeente zijn verschillende deelgebieden onderscheiden. Per type deelgebied zijn prioriteiten vastgesteld. Binnen het plangebied komen drie typen deelgebieden voor:

- a. aandachtsgebied: kwetsbare, bijzondere gebieden die gevoelig zijn voor inbreiding en aanpassing; voor deze gebieden worden aanvullende beeldkwaliteitnotities opgesteld waarin nadere welstandscriteria zijn opgenomen; binnen het plangebied betreft het de omgeving van de Schenkelweg en van de Eloutstraat;
- b. consolidatiegebied: in deze gebieden wordt handhaving van de bestaande kwaliteiten en eigenschappen voorgestaan. In het plangebied betreft het de Zuidbuurtseweg;
- c. regulier beleidsgebied: hier is de normale welstandstoetsing voldoende; dit geldt bijvoorbeeld voor Swetterhage.

Het landelijk gebied is aangewezen als consolidatie gebied waar de aanwezige waarden gehandhaafd dienen te worden. In de Welstandsnota wordt het landelijk gebied beschreven als een gebied met hoge landschappelijke waarden. De bebouwingslinten zijn dominant in het gebied aanwezig. Het water, sloten en vaarten is opvallend aanwezig in het landschap. De verspreide bebouwing is veelal van agrarische aard. De gebouwen staan in de lengterichting van de kavel. Hierdoor zijn meestal lange slanke gebouwen met kopgevels ontstaan. Een andere kenmerkend aspect zijn de vele hooibergen die in het gebied aanwezig zijn. Alle genoemde waarden maken het gebied tot een consolidatiegebied. Bij nieuwbouw in het gebied wordt specifiek advies gegeven over de plaats op de kavel, massa en vorm, gevelkarakteristiek, detaillering kleur en materiaal. Onder het consolidatiegebied vallen ook de landelijke linten.

Coalitieprogramma: Vernieuwing en continuïteit

In het coalitieprogramma van CDA en PZ wordt het Groene Hartbeleid, het handhaven en waar mogelijk versterken van het groene en open karakter van Zoeterwoude, specifiek benoemd. De coalitie wil dit beleid voortzetten met dezelfde kracht als de afgelopen jaren. De drager van het landschap is de veehouderij, natuur en recreatie zijn ondersteunend. De gemeente denkt mee met veehouders die hun bedrijfsvoering willen verbreden, mits het groen en open karakter behouden blijft. Ter ondersteuning van dit beleid stort de gemeente jaarlijks een substantieel bedrag in het gemeentelijk Landschapsfonds. Inzet is dat in het Groene Hart natuur- en landschapswaarden worden versterkt en de extensieve recreatie wordt bevorderd. Ter uitvoering van dit beleid wordt intensief gezocht naar beschikbare middelen om een regionaal landschapsfonds op te zetten.

Structuurvisie Buitengebied Zoeterwoude

In het landschapsplan wordt het landelijk gebied geanalyseerd en worden uitspraken gedaan hoe, waar en onder welke voorwaarden nieuwe ontwikkelingen, zo goed mogelijk kunnen bijdragen aan de identiteit van het landschap.

In de landschapsanalyse worden op basis van de waarden; openheid, de verkaveling, de natuurlijkheid, de toegankelijkheid en de randen, 5 verschillende poldergebieden onderscheiden. Dit zijn:

1. de Grote Polder en de Westbroekpolder;
2. de Westeindsche Polder en de Zwet- en Grootte Blankaardpolder;
3. de Drooggemaakte geer- en Kleine Blankaardpolder;
4. de Oostbroekpolder;
5. de Gelderswoudse Polder.

De linten en de randen die de polderruimte begrenzen zijn van grote invloed op de ruimtelijke kwaliteit. In de linten is een onderscheid te maken op basis van ruimtelijke eenheid of verscheidenheid van de aanwezige functies en gebouwen, het aanwezige groen, de infrastructuur en de ouderdom.

De linten begrenzen de polders en vormen de randen van de poldervergezichten.

1. Weipoort;
2. Zoeterwoude Dorp en Zuidbuurt;
3. Westeinde;
4. Gelderswoude;
5. Geerpolder.

Het unieke veenweidegebied met zijn verkavelingsstructuur heeft grote cultuurhistorische waarden. Verspreid in de linten staan 20 rijksmonumenten, 8 gemeentelijke monumenten en 4 historische windmolens.

Het gebied kent goede weidevogelstand. Dit is mede te danken aan agrarisch natuurbeheer welke door diverse boeren is opgepakt.

Het landschap van weiden en linten is aantrekkelijk voor recreanten. Het landschap is rijk bedeed met recreatiestructuren, zoals fietspaden en kerkenpaden. Op verschillende locaties in het lint zijn recreatieve functies aanwezig zoals kaasboerderijen en kleinschalig kamperen. Het relatief grote aantal zelfkazende boeren, vaak met verkoop aan huis, vormt een trekpleister in het kader van recreatief medegebruik.

Op de lange termijn zal het landschap niet blijven zoals het nu is. Uitgangspunt hierbij is dat het landschapsbeheer niet vanzelf gaat en dat een wenselijke bijdrage van de landbouw aan het landschap gekoesterd en ondersteund moet worden. Hieraan worden in de Structuurvisie Buitengebied Zoeterwoude de volgende beleidspunten gekoppeld:

- het stimuleren van de iconen van het veenweidelandschap: gras en koeien;
- het versterken van de basis van het veenweidelandschap: bodem en water;
- inwoners en bezoekers een hoogwaardig en toegankelijk landschap bieden;
- inwoners en bezoekers een hoogwaardige recreatieve infrastructuur bieden;
- begeleiden van de ruimtelijke verandering in de linten, zowel wat betreft vorm als de activiteiten die plaatsvinden;
- afzonderlijke ontwikkeling van de verschillende linten en deelgebieden hierbinnen;
- stimuleren dat geïnvesteerd wordt in natuur en beplanting;
- dorps- en stadsranden met kwaliteit en met oog voor kwaliteit;
- inpassing of omgang met nieuwe grootschalige ontwikkelingen;
- verlichting beperken;
- communicatie over de kwaliteit van het landschap.

Elk beleidsthema is in de Structuurvisie Buitengebied Zoeterwoude nader uitgewerkt. In de Structuurvisie Buitengebied Zoeterwoude worden de verschillende voorstellen nader uitgewerkt, worden knelpunten beschreven en oplossingsrichtingen qua inhoud en instrumentarium toegelicht. Tevens wordt aangegeven op welke wijze het op te stellen bestemmingsplan voor het landelijk gebied hierbij een rol kan spelen.

B1.6. Sectoraal beleid

Water

Watertoets en waterbeheer

Vanaf 1 november 2003 is de watertoets wettelijk van toepassing, een procedure waarbij de initiatiefnemer in een vroeg stadium overleg voert met de waterbeheerder over de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. De watertoets heeft als doel het voorkomen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die in strijd zijn met duurzaam waterbeheer.

In het plangebied wordt het waterbeheer gevoerd door het Hoogheemraadschap van Rijnland. In het kader van de verplichte watertoets wordt over deze ruimtelijke ontwikkeling overleg gevoerd met de waterbeheerder, waarna de opmerkingen van de waterbeheerder worden verwerkt in deze waterparagraaf.

Europees beleid

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), 2000

De Kaderrichtlijn Water is sinds 2000 van kracht en schrijft voor dat in 2015 alle waterlichamen een "goede ecologische toestand" (GET), en voor sterk veranderde/kunstmatige wateren een "goed ecologisch potentieel" (GEP) moeten hebben bereikt. De chemische toestand moet voor alle waterlichamen (natuurlijk en kunstmatig) in 2015 goed zijn. In april 2005 is het "Werkprogramma WB21-KRW 2005/2009" vastgesteld. Omdat zowel het beleid van Waterbeheer 21^e eeuw (WB21) als de KRW zich richten op 2015 worden beide sporen gecombineerd.

Rijksbeleid

Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), 2003

Het Nationaal Bestuursakkoord Water is een overeenkomst tussen het rijk, de provincies, het InterProvinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen. Het beleid van WB21 en KRW zijn belangrijke pijlers van het akkoord. Partijen verplichten zich hiermee om gezamenlijk te werken aan een Nederland dat kan leven met water. Het akkoord benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het op orde krijgen en houden van het totale watersysteem. De opgave voor de langere en korte termijn is in beeld gebracht, instrumenten zijn benoemd en het tijdpad is uitgestippeld. Daarmee is niet zozeer een fase afgesloten, maar wordt het vervolg van een inhoudelijk, procedureel en financieel omvangrijke operatie mogelijk gemaakt, concreet:

- het NBW heeft tot doel om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en daarna op orde te houden anticiperend op veranderende omstandigheden, zoals onder andere de verwachte klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak;
- het NBW bevat taakstellende afspraken ten aanzien van veiligheid en wateroverlast (te veel) en procesafspraken ten aanzien van watertekorten, verdroging, verzilting (te weinig), water(bodem)kwaliteit, sanering waterbodems (in lijn met het Tienjarens scenario) (te vies) en ecologie (ecologisch te arm water);
- de aanpak en uitvoering van maatregelen vindt gefaseerd plaats. Uitwerking van veiligheid en het voorkomen van wateroverlast vindt waar nodig en mogelijk, ook gelet op de financiële middelen, plaats in een integrale werkwijze waarbij de aanpak van waterte-

korten, tegengaan van verdroging en verdere verbetering van de waterkwaliteit worden betrokken.

Direct zal worden gestart met de uitvoering van het maatregelenprogramma voor de korte termijn (2003-2007) inclusief de hiertoe benodigde aanpassing van bestaande plannen en op basis van de beschikbare financiële middelen. In 2006 doet zich een belangrijk evaluatie moment voor.

Kabinetsstandpunt Anders omgaan met Water, Waterbeleid in de 21^e eeuw, 2000

Het Rijk heeft met dit kabinetsstandpunt het advies van de Commissie Waterbeheer 21^e eeuw (WB21) omarmd. Men deelt de zorg dat het huidige watersysteem niet in staat is om klimaatverandering, bevolkingsgroei en economische groei goed op te vangen. Het waterbeheer moet veranderen om Nederland in de toekomst, wat water betreft, veilig, leefbaar en aantrekkelijk te houden. Belangrijk in de nieuwe aanpak is het realiseren van veerkrachtige watersystemen die weer de ruimte krijgen, het niet afwentelen van knelpunten in tijd of plaats, de drietrapsstrategie "vasthouden, bergen, afvoeren", en de ruimte die nodig is voor de wateropgave te reserveren.

Vierde Nota Waterhuishouding (1998)

Het Rijk streeft naar het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar land en het in stand houden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd. Stedelijk waterbeheer is één van de speerpunten, waarbij men streeft naar een meer duurzame omgang met het water in de stad. Van belang zijn het doen van onderzoek naar de knelpunten in het stedelijk waterbeheer, het ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie van gemeenten en waterbeheerders en meer aandacht voor het afkoppelen van verhard oppervlak en infiltratie in de bodem.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De Nota Ruimte geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in de vorm van onder andere de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt, de PEHS.

Provinciaal beleid

Beleidsplan Milieu en Water 2000-2004 (2000)

Als reactie op de steeds verdergaande integratie van beleidsvelden milieu en water heeft de provincie Zuid-Holland een integraal milieu- en waterhuishoudingsplan opgesteld. Het doel hiervan is meer samenhang in het beleid te ontwikkelen. In het plan zijn duurzaamheid, kwaliteit van de leefomgeving en diverse op de provincie gerichte maatschappelijke thema's als uitgangspunten genomen. In het kader van het thema "Vitaal stedelijke gebied" worden voor het realiseren van water, natuur en recreatie in en om de stad als voor dit plan relevante beleidsspeerpunten genoemd:

- toename aan bergend vermogen van het stedelijk gebied en de stadsranden (10% van het bruto stedelijk oppervlak reserveren voor water);
- diffuse verontreinigingen saneren in bestaand en nieuw stedelijk gebied;
- de belevingswaarde van water in de stad vergroten door het water zichtbaar te maken.

Ontwerp-Deelstroomgebiedsvisie Midden-Holland (2003)

Als nadere uitwerking van het beleid Waterbeheer 21^e eeuw is ook voor dit stroomgebied een watervisie opgesteld. Het plangebied ligt op de overgang van rivierzone en veenweidegebied. Er zijn geen specifieke gebiedsknelpunten aangeduid. Het omliggende stedelijke gebied heeft wel de gebruikelijke knelpunten van bestaand stedelijk gebied (tekort aan waterberging,

grondwateroverlast, onvoldoende waterkwaliteit, etc.). In het waterstreefbeeld 2050 heeft de Meerburgerwatering de aanduiding "vergroten aanvoercapaciteit via zoete as Midden-Holland". De achtergrond voor het vergroten van de aanvoercapaciteit is dat ook in de toekomst voor Midden-Holland voldoende zoetwateraanvoer moet worden gerealiseerd, met het Amsterdam-Rijnkanaal als aanvoerder. In het gebied zelf wordt gestreefd naar een "duurzaam stedelijk waterbeheer", waarbij de wateropgave wordt opgelost. Het wateradvies geeft aan dat het gebied overwegend geschikt is voor droge functies en kapitaalsintensieve functies met een grote drooglegging.

Beleid waterbeheerders

Waterbeheersplan 2006-2009 (2006)

In het Waterbeheersplan wordt het motto van Rijnland geconcretiseerd: "droge voeten en schoon water". Dat is een behoorlijke opgave, zeker gezien de toekomstige ontwikkelingen, maar in het Waterbeheersplan beschrijft Rijnland hoe het waterbeheer de komende jaren wordt vormgegeven. In het waterbeheerplan is de missie en ambitie van het Hoogheemraadschap voor het watersysteem en het beheer daarvan geconcretiseerd in de vorm van strategische doelen: het waarborgen van veiligheid tegen overstromingen, het realiseren van voldoende water en het bereiken van gezonde watersystemen.

Nota Waterneutraal Bouwen (2003)

Deze nota is een uitwerking van het beleid dat in het Waterbeheersplan 2000 is geformuleerd. Concreet houdt waterneutraal bouwen in dat bij ruimtelijke ontwikkelingen waarbij het verhard oppervlak toeneemt- en/of waarbij het waterbergend vermogen afneemt er maatregelen worden getroffen om de negatieve effecten (grotere aan- en afvoer) te voorkomen. Uitgangspunt is dat deze maatregelen plaatsvinden in het plangebied.

Nota Waterparagraaf in bestemmingsplannen (2002)

De nota zet uiteen dat de waterparagraaf de uitwerking van de watertoets is, en beschrijft daarnaast welke onderwerpen in de waterparagraaf aan de orde dienen te komen. Essentie van de waterparagraaf is dat het wateradvies en de gemaakte afwegingen expliciet en toetsbaar een plaats krijgen. Daarnaast dient beschreven te worden wat de uitwerking van een plan op het watersysteem is en welke eisen het watersysteem aan het besluit of plan oplegt.

Keur van het Hoogheemraadschap

De Keur is een vastgestelde verordening waar gedoogplichten, geboden en verboden in staan. In dit kader is het van belang te weten dat langs hoofd- en overige watergangen een zone ligt van respectievelijk 5 m en 2 m ter bescherming van het profiel en onderhoud. Ook langs waterkeringen ligt een zone voor bescherming en onderhoud van de waterkeringen, voor het realiseren van bouwwerken en het uitvoeren van werken binnen deze zone dient ontheffing van de Keur te worden aangevraagd.

Natuur, landschap en cultuurhistorie

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Doel van deze wet is de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. Deze wet vervangt diverse wetten die betrekking hadden op de bescherming van dier- en plantensoorten. Tegelijkertijd wordt met deze wet voldaan aan Europese en andere internationale verplichtingen, zoals de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en het Verdrag van Bern.

Op grond van de Flora- en faunawet wordt een groot aantal diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën en insecten) en plantensoorten waaronder verschillende zeer algemene soorten beschermd. Op grond van de Flora- en faunawet is het verboden activiteiten te verrichten die leiden tot aantasting van deze soorten en van hun voortplantings-, vaste rust-

of verblijfplaats. Als er sprake zal zijn van aantasting is het uitvoeren van de activiteit, die de aantasting zal veroorzaken, alleen toegestaan met een ontheffing van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

Het plangebied dient als leefgebied voor een aantal van deze soorten.

Natuur voor mensen, mensen voor natuur, Natuur, bos en landschap in de 21^e eeuw (2000)

De nota Natuur voor mensen, mensen voor natuur, vervangt integraal een aantal groene nota's, zoals het Natuurbeleidsplan en de Nota Landschap. De hoofddoelstelling is behoud, herstel, ontwikkeling en duurzaam gebruik van natuur en landschap, als essentiële bijdrage aan een leefbare en duurzame samenleving. De inhoud van het natuurbeleid is uitgewerkt in vijf perspectieven. Samen dragen deze perspectieven bij aan versterking van de ecologische hoofdstructuur (natter, verbinden, vergroten), versterken van de landschappelijke identiteit (krachtiger, groener), versterking van duurzaam gebruik en behoud van de biodiversiteit.

Programma Beheer (2000)

Het Ministerie van LNV is gestart met het Programma Beheer. In dit programma wordt een nieuw subsidiestelsel geïntroduceerd voor (agrarisch) natuurbeheer. Subsidies worden gekoppeld aan het resultaat en niet alleen aan het uit te voeren beheer. Zowel natuurbeschermingsorganisaties als particulieren komen in aanmerking voor subsidie. Het Programma Beheer vervangt de huidige regelgeving met betrekking tot natuur- en landschapsbeheer (onder andere de Relatienota).

Nota Belvédère (1999)

Deze nota geeft de visie van het kabinet weer op de wijze waarop met de cultuurhistorische kwaliteiten bij de toekomstige inrichting van Nederland moet worden omgegaan. Tevens wordt aangegeven welke maatregelen daartoe moeten en kunnen worden getroffen. Belvédère geeft vooralsnog geen eigen (bindend) beleid aan, maar moet doorwerken op de andere beleidsvelden.

Voor het plangebied is het Belvédèregebied "Zoeterwoude - Weipoort" van belang. Voorgesteld wordt de cultuurhistorische identiteit van dit gebied in stand te houden door de aanwezige waarden te beschermen in streek- en bestemmingsplannen.

Volgens de Nota Belvédère heeft het gebied Zoeterwoude archeologische en historisch geografische basiswaarden. De nota vraagt aandacht voor:

- beeldkwaliteitplan Zoeterwoude uitbreiden voor het buitengebied;
- kwaliteit bewaken bij sluipende ontwikkelingen die het totale landschapsbeeld aantasten;
- eventuele verstedelijking inpassen in cultuurhistorische structuren.

Verdrag van Malta

In 1992 is het Verdrag van Malta tot stand gekomen. Doelstelling van het verdrag is de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Als gevolg van dit verdrag wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologische erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen die bij de voorbereiding van het plan een rol spelen.

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland, regio Delfland en Schieland, provincie Zuid Holland, oktober 1997

De Provincie benoemt in deze nota de volgende te beschermen waarden binnen Zoeterwoude:

- 4 molenbiotopen;
- boerderijlint Weipoort; het lint met zijn drievoudige ontginningsas heeft een zeer hoge waarde;

- de karakteristieke droogmakerij Geer- en Kleine Blankaardpolder; deze droogmakerij heeft een hoge historische landschappelijke waarde; bovendien is hier een hoge landschappelijke contrastsituatie aanwezig;
- er liggen zee- en rivierafzettingen in de ondergrond, met een redelijke tot grote kans op aantreffen archeologische sporen, prehistorische bewoning;
- er is een terrein van zeer hoge archeologische waarden (brouwerij Zoeterwoude-Rijndijk) en er zijn hoge archeologische waarden in de Gelderwoudse polder;
- kasteel Zwieten stond voor 1800 op het Heinekenterrein.

Landbouw

Agenda Vitaal Platteland

In dit nationale beleidsdocument richt de overheid zich op de economische, ecologische en sociaal-culturele aspecten van het platteland. Uitgangspunt van het plattelandbeleid is "decentraal wat kan, centraal wat moet". Hierdoor krijgen gemeenten meer ruimte bij het uitvoeren van beleid.

De opgave voor het platteland luidt: "het op samenhangende wijze combineren van een duurzame en concurrerende landbouw, een vitale natuur, een vertrouwd platteland en een duurzaam beheer en gebruik van water met de wensen van de burger op het gebied van wonen, werken en vrije tijd". Ontwikkelingen dienen gepaard te gaan met een toename van de landschappelijke kwaliteit waarbij provincies en gemeenten bij het opstellen van condities rekening dienen te houden met:

- de natuurlijke kwaliteit;
- de culturele kwaliteit;
- de gebruikskwaliteit;
- de belevingskwaliteit.

Rapport "Vooruitboeren, meerwaarde uit melk"

Het haalbaarheidsonderzoek "Vooruitboeren, meerwaarde uit melk" is uitgevoerd in de periode augustus 2003-augustus 2004 in opdracht van de Westelijke Land- en Tuinbouworganisatie en de Vereniging voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Wijk en Wouden. Het onderzoek is onderdeel van het proces dat onder de noemer "Vooruitboeren in het Land van Wijk en Wouden" in 2001 door agrarische sector is gestart en loopt tot en met 2012. De agrarische sector in Wijk en Wouden wil de omslag maken naar duurzame en maatschappelijk verantwoorde productie in combinatie met een duurzaam beheer van het agrarische cultuurlandschap. Daarbij richt zij zich op de vragen en wensen uit de omliggende stedelijke agglomeraties. De vraag is echter of er op termijn voldoende economisch draagvlak is om deze rol te kunnen vervullen. Het onderzoek was daarom gericht op het ontwerpen van een aantal alternatieve ontwikkelingsrichtingen en deze te toetsen op haalbaarheid.

Uit het onderzoek komt naar voren dat het scenario Regio-marketing het meeste perspectief voor het melkveehouderijbedrijf uit Wijk en Wouden biedt. Het resulteert weliswaar niet in het hoogste, gemiddelde ondernemersinkomen, maar door de gezamenlijke en brede aanpak kunnen meer bedrijven van deze opzet profiteren, zonder dat op bedrijfsniveau grote en onherroepelijke aanpassingen nodig zijn. Het gebiedsinkomen blijft in dit scenario op peil. Het biedt ook de meeste ruimte aan het individuele ondernemerschap. Dit scenario kan rekenen op het meeste draagvlak bij burgers en overheden. Het sluit vrijwel naadloos aan bij het beleid van rijk, provincie en gebiedscommissie. Dit scenario kent het laagste afbreukrisico en kan stapsgewijs en met relatief geringe investeringen ontwikkeld worden.

Verkeer en vervoer

Het nationaal verkeer- en vervoersbeleid is volop in beweging. De opvolger van Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVV-2), is de Nota Mobiliteit. Hoofddoel van de Nota Mobiliteit is verbetering van de betrouwbaarheid van het verkeerssysteem binnen maatschappelijke randvoorwaarden op het gebied van veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving. Centraal staat dat mobiliteit een noodzakelijke voorwaarde is voor economische en sociale ontwikkeling. Het handhaven en waar mogelijk verbeteren van de bereikbaarheid zal gepaard moeten gaan met het verbeteren van de leefbaarheid. Mobiliteit mag, maar niet altijd en overal.

Recreatie

Recreatienota 2000+, Het plan van aanpak 1999 en 2000, provincie Zuid-Holland, februari 1999

Het provinciaal beleid is erop gericht de kwaliteit en de bereikbaarheid van de recreatieve functies in het gebied te verbeteren. Verder dient er aandacht te worden besteed aan de promotie van de diverse activiteiten en voorzieningen in het gebied. Minder prioriteit wordt gegeven aan het investeren in nieuwe grote voorzieningen.